

Liber

batur. eorum noticia: cum discernit cognitor
speciem priuationemque virtutis: sicut aere: et
negare: esse et non esse. **A**t tamen virtute pri-
uari atque in vitium deficere damnabile est. **E**t
diffinire intemperantiam verbumque eius di-
cere pertinet ad artem morum. **E**ssē autē in
temperatē ad id pertinet quod illa arte cul-
patur sicut nosse ac diffinire quod sit solocism^o
pertinet ad artem loquendi: facere autem vi-
tium est: quod eadem arte reprehendit. **V**er-
bum est igitur: quod nunc discernere ac insi-
nuare volumus cum amore: noticia. **S**ed itaque
se mens nouit et amat: iungitur ei amore ver-
bum eius. **E**t quoniam amat noticiam: et no-
uit amorem: et verbum in amore est: et amor in
verbo: et vtrumque in amante atque dicente. **S**ed
omnis secundum speciem noticia: similis est ei rei quam
nouit. **E**st enim alia noticia secundum priuationem
quam cum improbamur: loquimur. **E**t hec pri-
uationis improbatio speciem laudat: ideoque
approbatur

Concepte noticie similitudinem tunc ad
equalitatem mentis accedere: cum id quod
cognoscitur: neque inferioris: neque superioris na-
ture est.

Capitulum XI.

Habet ergo animus nonnullam speciei
note similitudinem: siue cum ea pla-
cet: siue cum eius priuatio displicet.
Quo circa in quantum deum nouimus: simi-
les sumus. **S**ed non ad equalitatem similes:
quia nec tantum eum nouimus: quantum ipse
se. **E**t quemadmodum cum per sensum cor-
poris discimus corpora: fit eorum aliqua simi-
litudo in animo nostro: que phantasia memo-
rie est. **N**on enim omnino ipsa corpora in animo
sunt: cum ea cogitamus: sed eorum similitu-
dines. **I**taque cum eas pro illis approbam^o: er-
ramus. **E**rro: namque est pro alio alterius ap-
probatio. **A**belior est tamen imaginatio cor-
poris in animo: quam illa species corporis: in qua
tunc hec in meliore natura est: id est in substā-
tia vitali sicuti animus est: ita cum deum no-
uimus: quamuis melioris efficiamur quam eramus
antequam nossemus: maximeque cum eadem noticia
etiam placita digneque amata verbum est: fitque
aliqua dei similitudo illa noticia: tamen infe-
rior est: quia in inferiori natura est. **C**reatura
quippe animus: creator autem deus. **E**t quo
colligitur: quia cum se mens ipsa nouit atque ap-
probat: sic est eadem noticia verbum eius: ut
ei sit par omnino et equale: atque identidem: quod
neque inferioris essentie noticia est: sicut cor-
poris: neque superioris sicut dei. **E**t cum habe-
at noticia similitudinem ad eam rem quam

nouit: hoc est cuius noticia est: hec habet per-
fectam et equalem qua mens ipsa que nouit est
nota. **I**deoque et imago et verbum est: quod de illa ex-
primi cum cognoscendo eadem coequatur: et est
gignenti quale quod genitum est

Sur sicut noticia mentis est proles non etiam
amor partus eiusdem sit.

Capitulum XII.

Quid ergo amor: non erit imago: non

q verbum: non genitum. **S**ur enim mens no-
ticiam suam gignit cum se nouit: et amo-
rem suum non gignit cum se amat. **N**am si propterea
est notionis sue causa quod noscibilis est: amo-
ris etiam sui causa est: quod est amabilis. **S**ur vtrique
itaque non genuerit: difficile est dicere. **H**ec enim
questio etiam de ipsa summa trinitate: omnipoten-
tissimo creatore deo: ad cuius imaginem homo

Secū. j.

factus est: solet mouere homines: quos veritas
dei per humanam locutionem inuitat ad fidem.
Sur non spiritus quoque sanctus a patre deo
genitus vel creditur vel intelligitur: ut filius
etiam ipse dicatur. **Q**uod nunc in mente hu-
mana vtrumque inuestigare conamur: ut ex in-
feriore imagine in qua nobis familiaris na-
tura ipsa nostra quasi interrogata respondet:
exercitatioem mentis aciem ab illuminata cre-
atura ad lumen incommutabile dirigamus. **S**i
tamen veritas ipsa persuaserit: sicut dei verbum
filium esse nullus christianus dubitat: ita carita-
tem esse spiritum sanctum. **E**rgo ad imaginem
illam que creatura est: hoc est ad rationalem
mentem: diligentius de hac re interroganda
considerandaque redeamus: ubi temporaliter
existens: non nullarum rerum noticia que
ante non erat: et aliquarum rerum amor que
antea non amabantur distinctius nobis aper-
rit quid dicamus: quia et ipsi locutioni tempo-
raliter dirigende: facilius est ad explicandum
res que in ordine temporum comprehendun-
tur. **P**rimo itaque manifestum sit posse fieri ut
sit aliquid scibile: id est quod sciri possit: et tamen
nesciatur: illud autem fieri non posse ut sciat
quod scibile non fuerit. **U**nde liquido tenen-
dum est quod omnes res quamcumque cognoscimus
congenerat in nobis noticiam sui. **A** vtrique enim
noticia parit: a cognoscente et cognito. **I**taque
mens cum se ipsam cognoscit: sola parit noticiam
sue: et cognitum enim et cognitor ipsa est. **E**rat autem
sibi ipsa noscibilis: et antequam se nosset: sed noticia sui
erat in ea: cum se ipsa non nouerat. **Q**uod ergo
cognoscit se: parem sibi noticiam sui gignit:
quia non minus se nouit quam est: nec alterius es-
sentie est noticia eius: non solum quia ipsa no-
uit: **S**ed etiam quia se ipsam: sicut supra dixi-
mus. **Q**uid ergo de amore dicendum est: cur

non etiam cum se amat: ipm quoq; amorem sui genuisse videatur: **E**rat enim amabilis sibi: et anteq; se amaret: quia poterat se amare sicut erat sibi noscibilis: et anteq; se nosset: quia poterat se nosse. **N**am si non sibi esset noscibilis: nunq; se nosse potuisset. **I**ta si non sibi eet amabilis: nunq; amare potuisset. **N**ur itaq; amando se non genuisse dicatur amorem suum: sicut cognoscendo se genuit noticiam suam. **I**n eo quidem manifeste ostenditur hoc amoris esse principium: unde procedit: ab ipa quidem mente procedit que sibi est amabilis anteq; se amet: atq; ita principiu est amoris sui quo se amat. **S**ed ideo no recte dicitur genitus ab ea sicut noticia sui qua se nouit: quia noticia iam inuentum est quod partum repertu dicitur: quod sepe precedit inquisitio eo fine quietura. **N**am inquisitio est appetitus inueniendi: quod idem valet si dicas: reperiendi. **Q**ue autem reperiuntur: quasi pariuntur: unde proli similia sunt: ubi nisi in ipsa noticia: ibi enim quasi expressa formantur. **N**am etsi iam erant res quas querendo inuenimus: noticia tamen ipsa non erat: quam sicut prole nascentem deputamus: porro appetitus ille qui est inquirendo procedit a querente: et pender quodammodo: neq; requiescit sine quo intenditur: nisi id quod queritur inuentum: querenti copuletur. **Q**ui appetitus: id est inquisitio: quis amor esse no videatur: quo id quod notum est: amatur. **H**oc enim adhuc vt cognoscat agitur: tamen ex eodem genere quidam est. **N**am voluntas iam dici potest: quia omnis qui querit inuenire vult: et si id querit quod ad noticiam pertinet: omnis qui querit nosse vult. **Q**uod si ardentem atq; instanter vult: studere dicitur quod maxime in assequendis atq; adipiscendis quibusq; doctrinis dici solet. **P**artum ergo mentis antecedit appetitus quidam: quo id quod nosse volumus querendo et inueniendo nascitur proles ipsa noticia: ac per hoc appetitus ille quo concipitur pariturq; noticia: partus et proles recte dici non potest. **I**demq; appetitus quo inhiatur rei cognoscende: fit amor: cognite dum tenet atq; amplectitur placitam prolem: id est noticiam gignentiq; coniungit. **E**t est quedam imago trinitatis: ipsa mens et noticia eius qd est proles eius: ac de se ipsa verbum eius: et amor tertius: et hec tria vnum atq; vna substantia. **H**ec minor proles: dum tantam se nouit mens quanta est: nec minor amor dum tantu se diligit qd tum nouit et quanta est.

ExPLICIT LIBER NONUS.

Incipiunt capitula libri decimi.

- i **D**e studijs discere amantium qd ignorant: quod tamen non expeteret scire si penitus ignorarent.
- ii **Q**uibus causis amari videntur cognita: cum ipsa scientia eorum que nescimus expetitur.
- iii **I**n incognita sibi sit mens cum se querit vt nouerit.
- iiii **D**e proprijs mentis que non potest ignorare.
- v **I**n quo mens nosse se debeat: et a quibus abstinere ne eis quasi proprijs delectetur: atq; in se minus nouerit.
- vi **I**n quibus mens de se cogitans possit errare.
- vii **D**e opinionibus eorum qui mentem aliquid precipuum corporis esse senserunt.
- viii **Q**uomodo mens nosse se querens: nihil de se corporeum debet cogitare.
- ix **Q**uomodo mens cognoscit se ipsam.
- x **Q**uomodo mens nosse se cupiens nihil eorum de se opinari debeat: de quibus scit esse dubitandum.
- xi **D**e memoria: intelligentia et voluntate: in quibus mens habet in se quandam imaginem diuine trinitatis.
- xii **D**e querenda imagine trinitatis etiam in his que anima ex corporis sensibus concipit.

Aurelij Augustini episcopi de trinitate liber decimus incipit.

De studijs discere amantium quod ignorant: quod tamen non expeterent scire si penitus ignorarent.

Capitulum I.

Nunc ad ea ipsa consequenter enodatus explicanda limitior accedat intentio. **A**c pms quia rem prorsus ignoram amare omnino nullus potest: diligenter intuendum est cuiusmodi sit amor studentium: id est non iam scientiu: sed adhuc scire cupientiu quam doctrina. **E**t in his dpe reb; i qb; no vitate d; studium solent existere amores ex auditu: dum